

Návrh

Podnětu

Rady vlády pro rovnost žen a mužů k podpoře vyrovnaného zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády ČR

Zpracoval: Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích

V Praze dne 14. června 2021

Usnesení:

Rada vlády pro rovnost žen a mužů doporučuje vládě ČR,

uložit předsedům a předsedkyním pracovních a poradních orgánů, aby v termínu do 31. 12. 2022 předložili vládě ČR návrh změny statutů příslušných pracovních a poradních orgánů tak, aby obsahovaly následující ustanovení na podporu vyrovnaného zastoupení žen a mužů:

„Při jmenování místopředsedů/místopředsedkyň a ostatních členů/členek se dodržuje princip vyrovnaného zastoupení žen a mužů. Toto ustanovení se nevztahuje na místopředsedy/místopředsedkyně a ostatní členy/členky, jimž vzniklo členství z titulu jiné funkce.“

Odůvodnění:

Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích (dále jen „Výbor“) přijal dne 21. dubna 2021 podnět k podpoře vyrovnaného zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády ČR v následujícím znění:

Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích vyzývá Radu vlády pro rovnost žen a mužů, aby navrhla vládě ČR,

uložit předsedům a předsedkyním pracovních a poradních orgánů, aby v termínu do 31. 12. 2022 předložili vládě ČR návrh změny statutů příslušných pracovních a poradních orgánů tak, aby obsahovaly následující ustanovení na podporu vyrovnaného zastoupení žen a mužů:

„Při jmenování místopředsedů/místopředsedkyň a ostatních členů/členek Rady dodržuje předseda/předsedkyně Rady princip vyrovnaného zastoupení žen a mužů. Toto ustanovení se nevztahuje na místopředsedy/místopředsedkyně a ostatní členy/členky, jimž vzniklo členství v Radě z titulu jiné funkce.“

Výbor se tématem podpory vyrovnaného zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády ČR zabývá dlouhodobě. V dubnu 2020 přijal Výbor podnět k obsazování poradních orgánů vlády k přijímání opatření v návaznosti na pandemii Covid-19 a následnou ekonomickou situaci.¹ V daném podnětu upozornil například na absenci žen v obnovené Národní ekonomické radě vlády.

Oproti podnětu Výboru byly sekretariátem Rady vlády pro rovnost žen a mužů provedeny změny související s úpravou ustanovení tak, aby zahrnovalo veškeré pracovní a poradní orgány vlády ČR. Zároveň bylo doplněno odůvodnění navrhovaného podnětu o princip vyrovnaného zastoupení žen a mužů a o participativní roli pracovních a poradních orgánů vlády ČR ve vztahu k právu příslušníků a příslušnic národnostních menšin k účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny.

Vyrovnaným zastoupením žen a mužů se rozumí zastoupení obou z pohlaví v míře alespoň 40 %. Pro účely trojčlenných orgánů je tento požadavek naplněn zastoupením alespoň 1 muže/ženy. Hranice 40 % je označována za tzv. „paritní práh“, který je v mezinárodním prostředí obecně uznávaný jako hranice pro vyvážené zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích a je v souladu s mezinárodními závazky a standardy (blíže viz např. Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy Rec(2003)3²).

Obdobné ustanovení obsahoval i zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů (ve znění zákona č. 264/2006 Sb.), který ukládal územním samosprávním celkům přijmout opatření zajišťující, aby při přijímání do pracovního poměru úředníků nebo při jmenování vedoucích úředníků bylo soustavně přihlíženo i k zájmu na získávání a udržování rovnoměrného zastoupení pohlaví mezi úředníky nebo na některém stupni řízení.

V praxi lze ustanovení aplikovat například tím, že subjekty, které mají mít v daném orgánu zastoupení, budou požádány o dodání dvou nominantů opačného pohlaví (mimo osoby, jimž vzniklo členství z titulu jiné funkce). V případě, že daná osoba v pracovním či poradním orgánu nereprezentuje žádný subjekt a je jmenována v návaznosti na individuální expertízu, lze o principu vyrovnaného zastoupení žen a mužů uvažovat již před samotným procesem nominace a zvažovat nominaci odpovídajícího počtu žen a mužů s potřebnou expertízu.

Úkolem poradních a pracovních orgánů vlády ČR je především přinášet odborné poznatky a vytvářet znalostní základnu pro kvalifikované rozhodování vlády. Studie ukazují, že vyrovnanější podíl žen a mužů v rozhodovacích pozicích umožňuje diferencovanější pohled

¹ Blíže viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/perspektiva-zen-je-v-rozhodovacich-pozicich-a-politice-klicova-181010/>.

² Blíže viz Council of Europe. 2003. Recommendation Rec(2003)3 of the Committee of Ministers to member states on balanced participation of women and men in political and public decision making. S.d.: Council of Europe. Dostupné z: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=2229>.

na řešení problémů, umožňuje využívat širšího spektra talentů a životních zkušeností a může mít pozitivní dopady na výkonnost.³ V návaznosti na to, že ženy a muži mají odlišné zkušenosti a nabízejí odlišné perspektivy, výzkumy a praxe dále dokládají, že diverzní týmy pracují výkonněji⁴, efektivněji a inovativněji než kolektivy homogenní, kde je významně zastoupena pouze jedna skupina, neboť dokáží jako celek lépe postihnout složité a komplexní jevy ve společnosti. Některé pracovní a poradní orgány vlády ČR plní také participativní roli ve vztahu k právu příslušníků a příslušnic národnostních menšin k účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny (blíže viz zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Zohledňování vyrovnaného zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády ČR je dále zahrnuto ve Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030⁵ (dále jen „Strategie 2021+“), která byla schválena usnesením vlády ze dne 8. března 2021 č. 269. Konkrétně se dané problematice věnuje kapitola Rozhodování a opatření č. 1.3.8 „Zohledňovat vyrovnané zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády ČR“.

Ženy tvoří jednu polovinu společnosti a více než 60 % absolventek a absolventů vysokých škol. Ve vztahu k podílu žen mezi osobami absolvujícími vysoké školy je nevyrovnané zastoupení v rozhodovacích pozicích stále značným plýtváním potenciálem vzdělaných žen.

Česká republika disponuje dostatečným zdrojem vysoce kvalifikovaných žen ve všech relevantních oblastech k tomu, aby mohly být v poradních a pracovních orgánech vlády ČR zastoupeny. Přesto zůstávají ženy v některých pracovních a poradních orgánech značně podprezentovány.

V červnu 2021 vytvořil Odbor rovnosti žen a mužů shrnutí zastoupení žen v pracovních a poradních orgánech vlády ČR. Shrnutí zahrnuje poradní, pracovní a jiné orgány, jejichž činnost zajišťuje Úřad vlády ČR i jednotlivá ministerstva. V rámci poradních, pracovních a jiných orgánů, jejichž činnost zajišťuje Úřad vlády ČR, je průměrné zastoupení žen 33 %. U poradních, pracovních a jiných orgánů, jejichž činnost zajišťují ministerstva, je průměrné zastoupení žen 26 %. Ze shrnutí vyplynulo, že ženy jsou v rámci jednotlivých orgánů vlády ČR zastoupeny v různé míře a u některých sledovaných orgánů jejich zastoupení nedosahuje ani 20 %. Vyhodnocení složení pracovních a poradních orgánů vlády z hlediska pohlaví je obsaženo v příloze předkládaného podnětu.

S ohledem na to, že členství části poradního orgánu vzniká z titulu funkce dané osoby, nevztahuje se navrhané ustanovení na místopředsedy a místopředsedkyně a členy a členky, jimž vzniklo

³ Blíže viz Higgs, Derek. 2003. *Review of the role and effectiveness of non-executive directors* [online]. United Kingdom: The Department of Trade and Industry. Dostupné z: <http://www.ecgi.org/codes/documents/higgsreport.pdf>.

⁴ Blíže viz Hoogendoorn, Sandern, Hessel Oosterbeek, Mirjam van Praag. 2013. „*The impact of gender diversity on the performance of business teams: Evidence from a field experiment.*“ *Management Science*, 59(7): 1514-1528.

⁵ Blíže viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/vlada-dnes-schvalila-strategii-rovnosti-zen-a-muzu-na-leta-2021---2030-187164/>.

členství v daném orgánu z titulu jiné funkce a cílí především na vybrané zástupce a zástupkyně občanské a odborné veřejnosti.

Příloha:

- 1) Shrnutí zastoupení žen v pracovních a poradních orgánech vlády ČR.